

WYROK

z dnia 26 czerwca 2019 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Ernest Klauziński

Protokolant: Piotr Ceglowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 czerwca 2019 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 10 czerwca 2019 r. przez wykonawcę: Baxter Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie w postępowaniu prowadzonym przez Zamawiającego: Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II z siedzibą w Krośnie

orzeka:

1. Uwzględnić odwołanie i nakazuje Zamawiającemu:
 - 1.1 dokonanie zmiany opisu przedmiotu zamówienia w zakresie Części nr 15 zamówienia przez usunięcie wymogu wyposażenia produktu Sevoflurane 250 ml w system Quik-fil,
 - 1.2 przedłużenie terminu składania ofert o czas niezbędny na sporządzenie oferty w sposób zgodny z art. 36 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.
2. Kosztami postępowania obciąża Zamawiającego: Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II z siedzibą w Krośnie i:
 - 2.1 zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez Odwołującego - Baxter Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie tytułem wpisu od odwołania,
 - 2.2 zasądza od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kwotę 18 600 zł 00 gr (słownie: osiemnaście tysięcy sześćset złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione z tytułu wpisu od odwołania, oraz wynagrodzenia pełnomocnika.

Stosownie do art. 198a i 198b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.) na niniejszy wyrok - w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Krośnie.

Uzasadnienie

Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II z siedzibą w Krośnie (dalej Zamawiający) prowadzi na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., dalej: Pzp) postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zakup wraz z dostawą produktów leczniczych, preparatów okulistycznych, środków kontrastowych, mleka zastępczego, opatrunków specjalistycznych, insuliny, szczepionek, preparatów pielęgnacyjnych, żelu do EKG i USG, materiałów medycznych, nr sprawy EZ/215/41/2019, zwane dalej Postępowaniem. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 6 maja 2019 r. pod numerem 2019/S 087-208664. Wartość zamówienia przekracza kwoty określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp.

W dniu 10 czerwca 2019 r. wykonawca Baxter Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej Odwołujący), wniósł odwołanie, w którym zaskarżył niezgodne z przepisami czynności i zaniechania Zamawiającego zarzucając mu naruszenie:

1. art. 7 ust. 1 i 3 Pzp, art. 29 ust. 2 i 3 Pzp na skutek modyfikacji opisu przedmiotu zamówienia w Postępowaniu w Części nr 15 przez dodanie wymogu dotyczącego wyposażenia zaoferowanego produktu Sevoflurane 250 ml w system Gluik-fil kompatybilny z parownikami z zaworem zwrotnym, czyli w sposób naruszający uczciwą konkurencję, przez to, że Zamawiający udzielając w dniu 30 maja 2019 r. wyjaśnień w trybie art. 38 Pzp do treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (dalej SIWZ), wykluczył w sposób nieuzasadniony swoimi dodatkowymi wymaganiami produkty innych producentów, dopuszczając jedynie jednego wykonawcę do realizacji zamówienia

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania i:

1. nakazanie Zamawiającemu zmiany postanowień SIWZ przez zmianę opisu przedmiotu zamówienia w treści SIWZ w Części nr 15 w ten sposób, że Zamawiający usunie wymóg dotyczący wyposażenia zaoferowanego produktu Sevoflurane 250 ml w system Gluik-fil,
2. nakazanie Zamawiającemu przedłużenia terminu składania ofert o czas niezbędny na sporządzenie oferty,
3. zasądzenie od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu.

W uzasadnieniu odwołania Odwołujący wskazał m.in.:

W dniu 30 maja 2019 r. odpowiadając na pytania wykonawców dotyczące treści SIWZ Zamawiający dokonał modyfikacji Opisu przedmiotu zamówienia (dalej OPZ) w Części nr 15 przez dodanie wymogu dotyczącego wyposażenia produktu Sevoflurane 250 ml w system Gluik-fil kompatybilny z parownikami z zaworem zwrotnym. W efekcie doszło do ograniczenia konkurencji - Zamawiający jednoznacznie wskazał, że oczekuje złożenia oferty na konkretny produkt, producenta produktu leczniczego — AbbVie Polska Sp. z o.o. Zamawiający tym samym w sposób nieuzasadniony ograniczył konkurencję do jednego producenta. Wprowadzony 30 maja 2019 roku wymóg nie ma żadnego znaczenia w zakresie stosowania preparatu Sevoflurane wyprodukowanego przez firmę Baxter.

Zamawiający w pierwotnej wersji OPZ dot. Części nr 15 wymagał zaoferowania: „Sevoflurane płyn 250 ml plus instalacja w ciągu 24 godzin od podpisania umowy 13 parowników kompatybilnych z produktem.”

Opisana zmiana OPZ w Części nr 15 nie miała żadnego uzasadnienia merytorycznego — farmakologicznego lub terapeutycznego. Zamawiający wprowadził w dniu 30 maja 2019 r. dodatkowe, niezasadne wymaganie dotyczące systemu Quik-fil. Wyposażenie produktu

w ten system nie ma żadnego istotnego znaczenia w zakresie stosowania preparatu Sevoflurane. Wymagając go, Zamawiający de facto zmienił opis przedmiotu zamówienia w zakresie zamknięcia butelki produktu, mimo, że w pierwotnym brzmieniu OPZ nie widział takiej potrzeby. Tym samym Zamawiający wskazał na jednego, konkretnego producenta produktu leczniczego — na AbbVie Polska Sp. z o.o., czym naruszył przepisy Pzp, nakazujące Zamawiającemu przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz opisanie przedmiotu zamówienia w sposób, który nie utrudnia uczciwej konkurencji. Zamawiający nie może opisywać przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów. Działanie sprzeczne z ww. obowiązkami nosi znamiona naruszenia przepisów art. 7 ust. 1 i 3 oraz art. 29 ust. 2 i 3 Pzp.

Odwołujący przywołał m. in. wyrok KIO/UZP 28/11, zgodnie z którym: „Nadmierne ograniczenie dostępu do zamówienia czy stwarzanie przez zamawiającego bardziej korzystnych warunków dla określonych wykonawców, zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie, (poza przewidzianymi w przepisach ustawy) w przypadku, gdy brak ku temu rzeczowego uzasadnienia, stanowi naruszenie zasad wyrażonych w art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych”, wskazując, że do stwierdzenia nieprawidłowości w dokumentacji postępowania, a tym samym sprzeczności z prawem, wystarczy jedynie zaistnienie możliwości utrudnienia uczciwej konkurencji poprzez zastosowanie określonych postanowień specyfikacji, niekoniecznie zaś realnego uniemożliwienia takiej konkurencji.

Brak zmian w treści SIWZ, zgodnie ze stanowiskiem Odwołującego przedstawionym w niniejszym Odwołaniu, skutkowałoby koniecznością odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy PZP przez jej niezgodność z treścią SIWZ. Wobec powyższego, zdaniem Odwołującego zaskarżone postanowienia należy zmienić w sposób gwarantujący mu dostęp do niniejszego zamówienia.

Odwołującego wniosk o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z treści:

1. Charakterystyka produktu leczniczego Sevoflurane - dowód nr 1;
2. Zestawienie zamówień publicznych udzielanych przez wybrane placówki zdrowotne w Polsce, których przedmiotem był Sevoflurane (Sewofluranum) 250 ml - dowód nr 2;
3. Charakterystyka produktu leczniczego Sevoflurane Baxter - dowód nr 3.

Zamawiający wniósł pisemną odpowiedź na odwołanie, argumentując m. in.:

Przedmiotem zamówienia jest zakup z dostawą produktów leczniczych, zaś w pakiecie nr 15, objętym odwołaniem — dostawą leku sewofluran wraz kompatybilnymi parownikami na rzecz Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Sewofluran (sewofluran) jest powszechnie stosowaną nazwą leku zawierającego substancję czynną sevofluranum, służącego do indukcji i podtrzymywania znieczulenia ogólnego u dorosłych oraz dzieci, w tym również do prowadzenia zabiegów chirurgicznych w warunkach szpitalnych.

Sewofluran jest lotną cieczą, którą podaje się pacjentowi wziewnie, a zatem za pomocą specjalnie skalibrowanych parowników. Istotne jest, aby parownik zamontowany w specjalnym sprzęcie anestezjologicznym był odpowiednio skalibrowany do rodzaju leku, jak również, aby gwarantował szczelność podania leku. Sewofluran jest bowiem substancją czynnie drażniącą i jej wyciek może spowodować zagrożenie zdrowia u pacjentów i personelu, jak również skażenie sali chirurgicznej, powodującej jej wyłączenie na określony czas, co w istotny sposób zagrażałoby bezpieczeństwu pacjenta oraz ograniczałoby możliwości organizacyjne szpitala.

Niekontrolowane wdychanie oparów (z uwzględnieniem okoliczności, że sewofluran bardzo szybko paruje w kontakcie z powietrzem) może skutkować podrażnieniem śluzówek, ale też zagrożeniem życia. Lekarz stosujący lek powinien precyzyjnie wskazać ilość aplikowanego leku, zaś aparatura powinna umożliwiać kontrolę wskazanej ilości.

Z uwagi na powyższe Zamawiający jako priorytetową kwestię potraktował bezpieczeństwo pacjenta, które w tym pakiecie urzeczywistnia się szczelnością, zagwarantowaną jedynie kompatybilnością mechanizmu wprowadzania leku z posiadanymi parownikami oraz

szybkością i łatwością wprowadzenia leku do parownika (bez dodatkowych elementów, złączy). Zamawiający w wyposażeniu sal chirurgicznych w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii posiada parowniki określonego dostawcy, bazującego na systemie Quik-fil (Quick-fill), regularnie serwisowane i sprawne. Parowniki z przedmiotowym systemem, zgodnie z najlepszą wiedzą Zamawiającego, są produkowane przez różnych producentów. Jednocześnie szczelność jest gwarantowana przez kompatybilność z parownikiem, co oznacza, że lek powinien być zapakowany w butelkę z określonym mechanizmem, pasującym do mechanizmu parownika. Z kolei mechanizm zaworu zwrotnego ma zapobiegać cofnięciu się preparatu, co ma szczególne znaczenie przy podtrzymywaniu znieczulenia ogólnego, bazującego na uwalnianiu określonych dawek.

Tym samym opis przedmiotu zamówienia nie ogranicza uczciwej konkurencji, skoro jego kształt jest determinowany obiektywnymi potrzebami Zamawiającego. W przedmiotowej sprawie ukształtowanie parametrów na wskazanym poziomie, pozwoli na otrzymanie oczekiwanych preparatów. Uwzględnienie natomiast odwołania w całości, spowodowałoby, że otrzymany przedmiot zamówienia nie spełniałby w pełni oczekiwań Zamawiającego w zakresie sposobu podawania leku.

Uwzględniając dokumentację z przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym treść ogłoszenia o zamówieniu, treść SIWZ, złożone oferty, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia i stanowiska Stron złożone podczas rozprawy, Izba zważyła, co następuje:

Izba ustaliła, że odwołującemu, w świetle przepisu art. 179 ust. 1 Pzp, stanowiącego, że „Środki ochrony prawnej określone w niniejszym dziale przysługują wykonawcy, uczestnikowi konkursu, a także innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu danego zamówienia oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów niniejszej ustawy”, przysługiwało uprawnienie do wniesienia odwołania.

Mając na uwadze powyższe Izba merytorycznie rozpoznała złożone odwołanie, uznając, że zasługuje ono na uwzględnienie.

Zarzut art. 7 ust. 1 i 3 Pzp, art. 29 ust. 2 i 3 Pzp na skutek modyfikacji opisu przedmiotu zamówienia w Postępowaniu w Części nr 15 przez dodanie wymogu dotyczącego wyposażenia zaoferowanego produktu Sevoflurane 250 ml w system Quik-fil kompatybilny z parownikami z zaworem zwrotnym potwierdził się.

Rozdział III SIWZ Opis przedmiotu zamówienia, pkt 1, określa, że przedmiotem zamówienia jest zakup wraz z dostawą produktów leczniczych, preparatów okulistycznych, środków kontrastowych, mleka zastępczego, opatrunków specjalistycznych, insuliny, szczepionek, preparatów pielęgnacyjnych, żelu do EKG i USG, materiałów medycznych, których szczegółowy opis zawiera zał. nr 2 (Pakiety od 1 do 117) do SIWZ. Zgodnie z tym załącznikiem (wersja pierwotna, sprzed zmiany z 30 maja 2019 r.) przedmiotem zamówienia w części nr 15 zadania jest „Sevoflurane płyn 250 ml plus instalacja w ciągu 24 godzin od podpisania umowy 13 parowników kompatybilnych z produktem”, ilość roczna - 400 opakowań.

W dniu 30 maja 2019 r. Zamawiający opublikował odpowiedzi na pytania do treści SIWZ, które w toku postępowania zadawali wykonawcy. Pytanie nr 36 brzmiało: „Czy Zamawiający wymaga, aby bez względu na zaoferowany produkt był on wyposażony w system Quik-fil kompatybilny z parownikami z zaworem zwrotnym zapobiegającym niekontrolowanej utracie substancji poprzez wyciekanie z butelki lub parownika podczas napełniania?”. Odpowiedź Zamawiającego była twierdząca.

Dokument z 30 maja 2019 r. stanowiący wyjaśnienia Zamawiającego do treści SIWZ zawierał na końcu informację, że stanowi integralną część SIWZ, wobec czego nie było żadnych wątpliwości, iż udzielone wyjaśnienia w zakresie Części nr 15 zamówienia stanowiły zmianę i doprecyzowanie OPZ. 30 maja 2019 r. Zamawiający opublikował również zmieniony Załącznik nr 2 do SIWZ, ale w Części nr 15 zadania treść pozostała niezmienną: „Sevoflurane płyn 250 ml plus instalacja w ciągu 24 godzin od podpisania umowy 13 parowników kompatybilnych z produktem”, ilość roczna - 400 opakowań.

Rozdział IV SIWZ - „Informacja o możliwości składania ofert częściowych” w punkcie 4 zawiera klauzulę o dopuszczeniu rozwiązań równoważnych do wskazanych OPZ: „Zamawiający dopuszcza składanie ofert równoważnych — synonimów danych pozycji opisu przedmiotu zamówienia z warunkiem gwarancji takiego samego składu chemicznego, tej samej substancji aktywnej, tej samej dawki i postaci, uwalnianej *In vitro* z taką samą szybkością i w tym samym stopniu, jak lek oryginalny (...) W tej pozycji należy wówczas podać odpowiednią nazwę handlową”. Przytoczona klauzula ma jednak charakter ogólny i nie może mieć zastosowania wobec kategoriernego wskazania konkretnego rozwiązania, jakiego oczekuje Zamawiający w ramach Części nr 15 przedmiotu zamówienia, w szczególności, że wybrany wykonawca będzie miał dostarczyć Sewofluran wraz z kompatybilnym parownikiem. Z tego względu Izba uznała, że wymóg wyposażenia zamawianego produktu w system Quik-fil ma jednoznaczny charakter, a jego niewypełnienie przez wykonawców naraża ich będzie na odrzucenie oferty jako niezgodnej z treścią SIWZ. Biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny Izba uznała, że między stronami nie ma sporu, co do tego, że sporne żądanie dotyczące systemu Quik-fil stanowi ograniczenie dostępu wykonawców do wykonania zamówienia. Ograniczenie takie samo w sobie nie stanowi o naruszeniu art. 7 ust. 1 Pzp wskazującego, że „Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości” pod warunkiem jednak, że ograniczenie to wynika z konieczności realizacji obiektywnych i uzasadnionych potrzeb zamawiającego. Izba uznała, że w przypadku przedmiotowego postępowania warunek ten nie został spełniony. Zamawiający zarówno w treści odpowiedzi na odwołanie jak i w toku rozprawy wskazywał, że wprowadzenie wymogu wyposażenia preparatu Sevoflurane 250 ml w system Quik-fil wynika z faktu, że Zamawiający obecnie dysponuje parownikami kompatybilnymi z tym systemem, zatem koniecznym jest, by wykonawcy dostarczyli leki w opakowaniach pasujących do tych parowników. Jednak opis przedmiotu zamówienia dla części nr 15 zadania wskazuje, że obowiązkiem wybranego wykonawcy będzie dostawa preparatu Sevoflurane 250 ml wraz z kompatybilnymi parownikami. W tej sytuacji kwestia kompatybilności opakowań leków z posiadanymi już przez Zamawiającego parownikami nie może stanowić uzasadnienia dla wprowadzenia wymogu dotyczącego systemu Quik-fil. Ponadto, gdyby przedmiotowy wymóg rzeczywiście wynikał z obiektywnych potrzeb Zamawiającego, to nie zostałby wprowadzony do OPZ dopiero na etapie udzielania przez Zamawiającego wyjaśnień do treści SIWZ. Trudno przyjąć, że Zamawiający uświadomił sobie swoje potrzeby, co do oczekiwanego sposobu realizacji zamówienia dopiero pod wpływem pytania zadane go przez jednego z wykonawców - działanie takie świadczyłoby o rażącym niedbalstwie przy sporządzaniu opisu przedmiotu zamówienia.

Art. 29 Pzp w ust. 2 stanowi: Przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję, a w ust. 3: Przedmiotu zamówienia nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”. Biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny Izba uznała, że Zamawiający naruszył oba przytoczone przepisy, a tym samym naruszył także art. 7 ust. 1 Pzp, ponieważ w wyniku wprowadzonego odpowiedzi na pytanie nr 36 wymogu, w sposób bezpodstawny i niezasadny uniemożliwił on złożenie ofert wykonawcom oferującym lek Sevoflurane 250 ml z innym systemem napełniania niż Quik-fil.

Wydając wyrok Izba wzięła pod uwagę złożone przez Odwołującego dowody nr 1 i 3 uznając, że Odwołujący udowodnił, iż system Quik-fil występuje tylko w przypadku leku Sevoflurane produkowanego przez jednego wykonawcę. Izba uznała też za udowodnione, że niezależnie od zastosowanego systemu łączenia opakowania zawierającego ww. lek z parownikiem, działanie leku jest takie samo. System łączący butelkę z parownikiem nie ma wpływu na skuteczność Sevofluranu, co za tym idzie nie ma podstaw do wskazania konkretnego systemu jako jedyne go umożliwiającego bezpieczne zastosowanie w działalności leczniczej Zamawiającego. Izba nie uwzględniła natomiast dowodu nr 2 uznając, że inni zamawiający przygotowują opisy przedmiotów zamówienia pod kątem spełnienia własnych potrzeb, które niekoniecznie muszą być jakie same jak Zamawiającego. Odwołujący wykazał słuszność zarzutu naruszenia przez Zamawiającego zasad uczciwej konkurencji i traktowania wykonawców. Izba uznała, że wprowadzenie obowiązku wyposażenia dostarczanego w ramach realizacji części nr 15 przedmiotu zamówienia środka Sevoflurane 250 ml w system Quik-fil stanowi naruszenie art. 29 ust. 2 i 3 Pzp. Obowiązek usunięcia ww. wymogu nałożony na Zamawiającego wyrokiem Izby prowadzić będzie do wypełnienia przesłanek wskazanych w art. 38 ust. 6 Pzp, stanowiącego, że jeżeli w wyniku zmiany treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia nieprowadzącej do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu jest niezbędny dodatkowy czas na wprowadzenie zmian w ofertach, zamawiający przedłuża termin składania ofert i informuje o tym

wykonawców, którym przekazano specyfikację istotnych warunków zamówienia, oraz zamieszcza informację na stronie internetowej, jeżeli specyfikacja istotnych warunków zamówienia jest udostępniana na tej stronie. Przepis ust. 4a stosuje się odpowiednio.

Usunięcie kwestionowanego przez Odwołującego wymogu SIWZ wprowadzonego do Opisu przedmiotu zamówienia w drodze udzielonej przez Zamawiającego odpowiedzi na pytanie nr 36 z 31 maja 2019 r. skutkować będzie dopuszczeniem do udziału w postępowaniu większego grona wykonawców. Co za tym idzie, niezbędny będzie dodatkowy czas, który umożliwi tym wykonawcom należyte przygotowanie ofert dotyczących części nr 15 przedmiotu zamówienia. Izba wskazuje jednak, że o ile Odwołujący żądał nakazania zamawiającemu wydłużenia terminu składania ofert o czas niezbędny do sporządzenia oferty, o tyle nie wskazał, ani nie uzasadnił, o ile dni przedmiotowy termin powinien zostać przedłużony. W tej sytuacji Izba uznała, że zgodnie z art. 38 ust. 6 Pzp, decyzja co do prawidłowego ustalenia niezbędnego, dodatkowego terminu do przygotowania ofert, należy do kompetencji i obowiązków Zamawiającego.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 192 ust. 9 i 10 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do wyniku postępowania, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 972).